

PRZYNOSIĆ (474) *vb impf*

o jasne.

inf przynosić (28). ◇ *praes 1 sg* przynoszę (21). ◇ *2 sg* przynosisz (6). ◇ *3 sg* przynosi (161). ◇ *1 pl* przynosimy (3). ◇ *2 pl* przynosiscie (5). ◇ *3 pl* przynoszą (102). ◇ *praet 1 sg m* przynosiłem (1). ◇ *2 sg f* przynosiłaś (1). ◇ *3 sg m* przynosił (11). *f* przynosiła (4). *n* przynosiło (3). ◇ *1 pl m pers* – (s)my przynosili (1). ◇ *2 pl m pers* przynosisliście (1). ◇ *3 pl m pers* przynosili (25). *m an* przynosili (*cum sb krucy*) (1). *subst* przynosiły (4). ◇ *plusq 3 pl m pers* byli przynosili (1). ◇ *fut 2 sg m* przynosić będziesz (1). ◇ *3 sg m* przynosić będzie (1). *f* przynosić będzie (2). ◇ *2 pl m pers* przynosić będziecie (2). ◇ *3 pl m pers* będą przynosić (2) *RejAp, BudBib*, przynosić będą *RejPos* (2). ◇ *imp 3 sg* niech przynosi (1). ◇ *2 pl* przynosiscie (26). ◇ *3 pl* niech, niechaj, niechże przynoszą (3). ◇ *con 2 sg m* byś przynosił (1). ◇ *3 sg m* by przynosił (9). *f* by przynosiła (3). *n* by przynosiło (3). ◇ *1 pl m pers* byśmy przynosili (2) *SkarJedn, WujNT*, bychmy przynosili (1) *BibRadz*. ◇ *2 pl m pers* byście przynosili (1). ◇ *3 pl m pers* by przynosili (6). *subst* by przynosiły (1). ◇ *pass praes 3 pl* przynoszą się (1). ◇ *impers praes* przynosi się (1). ◇ *praet* przynosz(o)no (9). ◇ *part praes act* przynosząc (17).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI(XVII) – XVIII w. s.v. przynieść.

1. *Przybywać dokądś, mając z sobą coś, rzadko: kogoś, dostarczać na określone miejsce, aby (po)dać komuś, rzadziej: aby gdzieś umieścić* (137) :

A. *Z podmiotem osobowym; afferre Vulg, PolAnt, Modrz, Calep, JanStat, Cn; deferre, offerre Vulg, PolAnt; portare Mącz, JanStat; apportare Mącz, Cn; adducere, appropinquare facere, reddere PolAnt; deportare, referre, reportare Calep; ferre Cn [w tym: co (104)]* (133) :

a. *Niosąc, możliwe też: wioząc* (132) : *ktorkykolwyek myeli role álbo domy/ przedawífy/ przynóšili pyenyądze/ ktore zá nye bráli/ y kładli ye przed nogi ápoštolífkye. KromRozm III G7v; BibRadz 2.Par 24/11; Przychodźili do nas Nigrythe Gámbré Krolešthwá/ ná brzeg rzeki z rozmáitými rzeczámi [...]: przynóšili Koty morífkie/ tákiež Małpy/ Dáktyły y Pálmowe owoce BielKron 451v; Mącz 145a, 313c; RejPosWstaw [143⁴]; BudBib 3.Reg 6/7; BudNT Act 4/34; Calep 308b; Izali šwiecę przynofzą áby iá štáwiano pod korcem/ ábo pod łóžem? WujNT Mar 4/21, Act 4/34.*

przynosić kogo [= *osobę niemogącą lub niechącą samodzielnie iść*] (9): *BibRadz Matth 17/16, Luc 18 arg; SkarŻyw 226; Y rozešłzá fię šławá iego po wšzytkiey Siriey. y przynóšili mu wšzytkie ktorky fię źle mieli [...] y vzdrowił ie. WujNT Matth 4/24, Mar 1/32, 10/13, Luc 18/18. Cf przynosić kogo k komu.*

przynosić kogo k komu (2): *BibRadz Luc 18/15; Przynóšili lepak kniemu y niemowiátká áby ich dotykał BudNT Luc 18/15.*

przynosić czego (1): *Aquor, Czerpam wodę/ álbo/ Wody przinofzę. Mącz 13c.*

przynosić do kogo, do nog czyich (4): *Pánie/ Zmiłuy fię nád šynem moim/ abowiemci lunátykiem iest [...]. Y przynóšilem go do vczniow twoich/ ále go nie mogli vzdrowić. BibRadz Matth 17/16; wšpomniá iáko zá Apoštołow imioná przedáiac Chrzešciánie/ pieniądze do nog Apoštolífkich przynóšili SkarŻyw 55; dał iá [pannę] do domu nierządneho; y rofkazał gošpodarzowi/ áby co dzień do niego/ zyłk zniey pewny przynóšil. SkarŻyw 445; WujNT Mar 1/32.*

przynosić komu (7): *BibRadz* 3.Esdr 4/6, *Luc* 18 arg; Tego czaśu Krol Władziłław od ftarości chore oczy miał/ thák iż Bożego ciáá widzyeć nie mogli/ áz mu ie káplán blisko przynosił. *BielKron* 387; *RejZwierc* 172v; gdy [*Eumenes*] leżał z woýłkiem przeciw Antigonowi wálcząc/ náydowano wiele liftow w iego woýłcze y przynofszono mu ie/ ná kthorych piłano/ Kto mi głowę Eumenełową przyniełie/ będzie známieniće dárowan. *BielSpr* 46v; *WujNT Matth* 4/24, *Luc* 18/15.

przynosić na kogo [= *aby położyć na kogo*] (1): iż też ná chore przynofszono chuťki ábo przepáfki od ciáá ie⁸⁰/ y odchodziły od nich choroby *WujNT Act* 19/12.

przynosić dokąd (4): zeznal yłch Sobyech chłopyecz ych mali na kofzdi dzien chodzacz za lyudzmy wybyeral gym pyenyadze fkalieth y przinołchacz ye do Gołpody przegrawal *LibMal* 1554/184; *ModrzBaz* 124v; Sliczne drogie vbiorý/ y sztuczne klenoty/ W páłace iuz przynoście/ y fprzet páńfki złoty. *SapEpit* B3. Cf *przynosić skąd dokąd*.

przynosić skąd dokąd (1): z fámeý Hifzpanijey bárzo wiele złotá [*wcześniej zabranego Rzymianom*] do Rzymu tylko przynofszono/ áby fię nadgrodá ftáá ludziom/ ktorzy niełufznie złupieni/ y odárći byli *ReszHoz* 140.

W przeciwstawieniu: »przynosić ... brać« (1): żeby tákiemu podeyrzeniu [*o nieuczciwość poborców*] mieýłcá dáley żadnego niebyłó/ gdyby y ci coby przynosiłi pieniądze do fkárbu/ y ci ktorzi ie bráli/ zobopolnie łobie kwity pod pieczęćiami dawáli. *ModrzBaz* 124v.

Zwroty: »przynosić z sobą« [*szyk zmienny*] (2): Portant quid rerum, Przinołząc nieco s łobą. *Mącz* 341a; Zemną fię włyłcy łmęćcie/ mnie plákác pomoście/ Złobą łzáty przyłtoyne grobowi przynoście. *WisznTr* 7.

»przynosić zaś« = *odnosić; referre, reportare* *Mącz* (2): Reporto, Odnofzę álbo przinołzę zaś com był wziął. *Mącz* 313d, 124b.

Przen (14) : iáko Celárze/ Krolowye/ Kfiążetá [...] ták fię byli pobłáznili/ iż bofemi nogámi do Rzymá biegáli/ drudzy láncuchy ná łzyiach przynosiłi vpadájąc pod nogi teý beftieý/ ktora nogámi głowy ich deptáá/ yáko fię Friderikowi Bárbárofié sftáło *RejAp* 114.

przynosić kogo (1): Zebyłmy iáko práwi Sámárytanowie ránnego nie odbiegáli: ále go ná fwoy dobytek w ładziwłzy/ do iedności domu iednego/ w ktorým fię choroby tákie leczą/ przynosiłi. *SkarJedn* 380.

przynosić ku komu, ku czemu (2): Dáy mi włyłty łmętki mé fertza mégo/ ku tobie panu bogu włfechmogácemu przynofłitz *OpecŻyw* 101; ktorey to gotowółci [*do czytania z pożytkiem Pisma św.*] dwie łą czałtce: Pierwłza/ [...] ábychmy łerce pochopne y chutliwe ku piłmam łwiętyým przynofłili *BibRadz* *4.

przynosić dokąd (3): áby w pokorze Páná Iezu Kryłtá miłtrzá łwoiego náłładowáli/ owoc do krolełthwá Bożego przynofłili *KrowObr* 6; *RejZwierc* 16; *SkarJedn* 380.

W porównaniach (2): A iáko pczółká niepotrzebne ziołá omija/ tákże też ten czego mu nie trzeba długo pámięttác á coby mu fię w niwecz nápotým nie przygodziłó/ może obminác/ á do vliká nie przynosić áni chowác *RejZwierc* 16; *SkarŻyw* 131.

Zwroty: »przynosić przed oczy [czyje]« (1): a ych [będących w otchłani] lzy przynofyły przed oczy bofkye mouyącz O wżechmocnozfzcy bofka raczy fyą yufch fmylouacz nad fwem fthworzenyem *PatKaz II* 33v.

»pokoj [komu] przynosić« (1): Pace advenio et pacem ad vos afferro, W pokoyu przichodzę y pokoy wam przinofzę. *Mącz* 481b.

»w ręku przynosić« (1): Bo iáko żołnierze/ blizny ná woynie wzięte vkázuiąc/ z krolem befpiecznie rozmawiáią: ták y cí [męczennicy po śmierci swej] w ręku wcięte głowy przynofząc/ wżytko co chcą v krola niebiefkie⁸⁰ vprofić mogą. *SkarŻyw* 131.

»przynosić z sobą« (2): przywodząc fobie ná pámięć przefzłe rofkozfzy/ przywodzą też y čás ktorego to było/ á zátym gi chwálą iáko bárzo dobry: ábowiem thák fie widzi/ iákoby przychodząc on ná myfl/ przynofił s fobą wonią onego/ co człowiek tegdy czuł fmácznego. *GórnDworz* H6v; [Menelaus, zdobywszy podstępem godność arcykapłana] przyfzedł do Ieruzáleamá nie przynofjąc zlobą nic godnego ku nawyflfífemu ofiárownictwu ále myfl frogą á okrutną *BudBib 2.Mach* 4/25.

a) Przystępować do sakramentów w jakimś stanie ducha (2) : A ták pożyteczne iest vżywanie Wieczerzey Páńfkiey temu kto przynofí ferce náwrocone wiárą *WujJudConf* 238v.

przynosić do czego (1): iefli tego prágną áby łáfki y dárú tey Swiátości [tj. bierzowania] doftáli/ thedy nietylko Wiárę y nabożność do niey przynofić/ ále też więtfze grzechy ktorych fie dopuściłi/ z vmyflú fwego zgładzić muflą. *KuczbKat* 155.

b) Być początkiem (1) : Láto przynofísz Vrbanie [tj. dzień św. Urbana, 25 V] *LatHar* ++7.

α. Dostarczać pożywienie (10) :

przynosić czego (3): *RejWiz* 155v; [św. Antoni] pułtki ftóre pełne wężow y zmijow nálafwży: w nich fie zámknął: towarzyfzá fobie ziednawfzy/ áby mu chlebá y wody raz w pułroká przynofił. *SkarŻyw* 57, 249.

przynosić komu (4): Gdy fie ono po gorach przed złą krolową krył/ Karmił go [proroka Heliasza] Anyoł długo/ przynofjąc mu chlebá/ iábłek/ wody/ owocow/ y czego potrzebá. *RejWiz* 155v; *SkarŻyw* 57, 249. Cf *Zwrot*.

Zwrot: »pokarm [komu] przynosić« (1): ktorą [Maryję] czáfzcyey anyely nauyedzały bofkye tayemnyce yey obyauyayącz a pokarm yey przynofjąc *PatKaz III* 113.

αα. Podawać do stołu (6) : gdi podano kubek perlowy ku picciu Alexandrowi/ poftáwił gi ná łonie fwym/ [...] tákże y trzecim rázem. Widząc to cí ktorzy przynofili kubki [Allatores vasculorum] powiedzieli Cefáarzowi Dariufywi [!]. *HistAl* F2; *SkarŻyw* [237]; Klucznik Lećie zázwdy przed obiádem ma opátrowác/ áby chłodne piwo do ftołu przy Pánie bywáło/ żeby to wczás lodem opátrzył. A wczás/ to iest do pierwfzey potráwy/ przynofił: nie w ten čás kiedy z ftołu zbieráią. *GostGosp* 56.

przynosić komu czego (1): A nam winá przynoficie *KochPieś* 28.

Zwroty: »przynosić jeść« (1): Zátym ftól przykrywáią/ przynofją ieść drudzy. *KochDz* 107.

»na stół przynosić [czego]« (1): Niechay drew do kominá/ Ná ftól przynofją winá *KochPieś* 16.

β. Przybywać z darem (63) :

przynosić komu (4): Tákże też y márynarz [przybiwszy do brzegu] iuz fie nie boi onych ftráfznych wiatrow/ [...] tylko iuz fobie rofkofzuie z miłemi przyciáioły fwemi/ ktorzy mu fie ráduią/ ktorzy mu

kołzule/ łzaty rozlicznym łzyciem przynofzą/ áby łie ochędożył z onych brudow łwoich *RejZwierc* 176v; *BudBib* 1.Reg 2/19; *SkarŻyw* 334; Nákoniec vpominki [*trzej królowie*] oddáli [*Dzieciątku*] Bożkie y krolewłkie y odkupicielowi łwiátá godne. Iáko Bogu ofiárę kádźidłá dáią: iáko krolowi złoto przynofzą *SkarKaz* 520b.

Zwrot: »z sobą [*dokąd*] przynosić« (1): iż do dobr i skarbow pospolitych, ktore w statucie bona mensae regalis zowią, Krola JM polskiego obierają Polacy, nic z sobą do Korony nie przynosi. *DiarDop* 112.

Szereg: »darować i przynosić« (1): Wiele mu [*św. Anzelmowi*] darowali y przynofili pieniędzy ludzie połtronni: áby to ná łwoy pożytek/ y ná ty/ komu by chciał obrocił. *SkarŻyw* 334.

Przen [*komu*] (1) : ktore ł ty przedtem wielką mocą ku łtałości wiódł/ a terás iem ifcie piękne wiary a rycerłwa twoiego kleiny przynofilł *MurzHist* N3v.

αα. *Oddawać dań Bogu; składać w ofierze religijnej* (56) : Złoto y Kádźidło przynofłac/ y chwałę Pánu opowiadáiąc. Ewángielia v S: Mátheuřá Cap: 2. *Leop* YY4v [*cf* Potym [*trzej królowie*] [...] ofiárowáli mu dáry/ Złoto/ Kádźidło/ y Mirę. *Leop Matth* 2/11].

przynosić na co [= w jakim celu] (1): Chciał łię tám káždy P. Bogu przyłżżyć iáko mogli: á nie iednáka przyłżgá ich byłá. Abowiem iedni kubki y naczyńia złote do Moyzeřá nořili: [...] náydowali łię y ci/ ktorzy bryły łrebrá przynofili [...]. Nie będziefł łię tedy dźiwował/ iefli łię ná ozdobe domu Bożego/ y wzniecenia nabożeńłwa twego/ y drobniefłze rzeczy przynofzą *LatHar* +4.

Przen (7) :

przynosić komu (2): przydzie godziná że włzelki zábijájący was/ będzie mnimác iż połżugę przynofi Bogu. *BudNT Ioann* 16/2; A ia nędzny robak/ coć Pánie przynofzę? Bol/ wzdychánie/ z łkáním/ przyimi z łáfką prořę *GrabowSet* K2.

przynosić dokąd (3): Poboźni y wierni Krolowie w chwale oney przyłżłey ofobliwłzą zacnoć otrzymáią [...]/ A ci ktorzy w tym żywoćie cźci łwoiey do kołciołá Bożego nie przynofzą/ thedy y ná on cźás nie przynofzą gdy łię chwałá iego okaże. *BibRadz* II 143c marg; *RejAp* 185.

Zwoty: »przynosić za ofiárę [*komu*]« (1): Iáko Pan iefł miłofciwym Bogyem káżdemu wiernie pokuthuiácemu/ ktorzi ferce łkruřzone przynofzą zá ofiárę iemu. *LubPs* Tv marg.

»przynosić siebie« [*o ofierze Chrystusa*] (1): lecz łamy niebiełkie (páłace) leplżemi offiárámi [*musiały się oczyřzczać*] niź temi [*tj. krwią ofiar*]: Bo nie do ręką vcźynionych łwiętych (páłacow) włzedł Chriřtus [...] ále do łamego niebá/ teraz iáwić łię ofobie Bożey zá nas. A nie (dla tego) áby cześłto przynofil łiebie [*ut saepe offerat semetipsum*]/ iáko árcyoffiárnik wchodzi co rok do łwiętych (mieyłc) ze krwią cudzą. [...] lecz ninie raz *BudNT Hebr* 9/23[25].

ααα. *Bogu Starego Testamentu* (46) : *WróbŻołt* I6v; A nie tylko mężowie/ ále teź y niewiáły z łwey chuci/ przynofili zapony/ naułznice/ pierścienie/ y mánuelle/ á włzytki klenoty złote: Owa káždy przynofil podathek złotá Pánu. *BibRadz Ex* 35/22, *Ex* 35/23, *Is* 60/6; *BudBib* b3, *Lev* 21/8; *LatHar* +4.

przynosić komu [= Bogu] (22): przetoź Pan Bog nic łobie nieczyłłwego przynofić nie kazał. *BibRadz* I 113d marg; *BudBib Num* 18/8, 9, *Am* 5/25. *Cf* »przynosić Jehowie«.

przynosić komu [= *kapłanowi*] (1): gdy kapłan oglądał już onego oczyszczonego/ a miał go zafię puścić do społeczności ludu Pánłkiego/ thedy on nieborak oczyszczoney przynosił mu ná ofiarę dwa wroblá żywe *RejPos* 214v.

przynosić dokąd (9): *BibRadz* 2.Par 32/23; *RejPos* 348v; Niech káždy do domu Bożego co może przynosi *BudBib* b3; Ták rzekł Iehowá/ [...] Y obrałem go ze wżech pokoleń Izráelowych łobie zá ofiarowniká áby przynosił ná ołtarz moy *BudBib* 1.Reg 2/28, *Ios* 8/31, 2.Par 32/23, 1.Esdr 3/2, 3, 4.Reg 12/4.

Zwroty: »przynosić całopalenie« = *immolare a. offerre holocaustum PolAnt* (8): Tedy zbudował Iehofzua ołtarz Iehowie Bogu Izráelowemu ná gorze Hewalu/ [...] y przynofili nań całopalenia Iehowie/ y ofiarowali dziękowne ofiary *BudBib* *Ios* 8/31, *Lev* 17/8, *Deut* 12/13, 14, 1.Reg 7/10, 1.Esdr 3/2, 3, 6.

»przynosić dar(y)« = *munera deferre Vulg; afferre munera, offerre oblationem PolAnt* [szyk zmienny] (8): Abowiem tám Dawid ták mowi. Obiecuycie á oddawaycie Pánu Bogu wálszemu wżyfy/ ktorzy w okręgu iego iestęście/ przynofcie dáry. *KrowObr* 141v; *Leop Tob* 13/14; A ták Pan wybáwił Ezechialzá y miefzczány Ieruzolimłkie z rąk Sennácherybá Krolá Afyryyłłkiego [...]. Thedy wiele ich przynofili Pánu dáry do Ieruzálem *BibRadz* 2.Par 32/23; Dar pierwżych vrodzáiow przynofić będziecie Iehowie *BudBib* *Lev* 2/12, *Lev* 2/1, *Num* 7/11, 2.Par 32/23; *CzechRozm* 192.

»przynosić Iehowie, Panu (Bogu), Bogu« = *afferre Domino Vulg, PolAnt; appropinquare facere Domino, offerre Deo a. Domino PolAnt* [szyk zmienny] (8:8:2): Aferte domini filij dei: afferte domino filios arietum. Przynofcie panu bogu wy łynowie boży. [...] Przynofcie panu bogu baranki. *WróbŻółt* 28/1 [przekład tego samego tekstu *Leop, LatHar*]; *Leop Ps* 28/1 [2 r.]; *BibRadz* *Ex* 35/22, 2.Par 32/23; Y mowił Iehowá do Moizęłzá rzekąc: [...] Káždy mąż wktorym wádá/ znałienia Aharoná ofiarowniká/ [...] niech nieprzyłtępuie przynofić chlebá Bogu łwemu. *BudBib* *Lev* 21/21, *Lev* 2/1, 11, 12, 21/17, *Ios* 8/31 (10); *LatHar* 346 [2 r.].

»ofiarę, obiatę, ná ofiarę przynosić« [w tym: *ofiarę i obiatę* (1)] = *oblationem a. sacrificium appropinquare facere, offerre munus a. sacrificium, oblationem reddere PolAnt* [szyk zmienny] (4:3:1): *RejPos* 214v; Włzelka obiátá ktorá przynofić będziecie Iehowie/ nie będzie kwáłzona *BudBib* *Lev* 2/11, *Lev* 17/8, *Num* 18/9, *Am* 5/25, *Mal* 3/3; *CzechRozm* 72v.

Przen (2) : WY ktorzy dobrowolnie z ludu Izráelłkiego/ Przynofcie dułze łwe ku chwale Bogá łwego/ [...] Dobrorzeczciefz już Pánu á iego wżechmocności *LubPs* gg6.

Zwrot: »ofiary przynosić« (1): Bo taki nam zgodził fię árcyofiarńnik [tj. *Chrystus*]/ [...] Ktory niepotrzebuie co dzień/ iáko oni árcyofiarńnicy/ pierwey ná łwoie grzechy ofiiar przynofić [*hostias offerre*]/ potym zá ludłkie: Bo to wczynił raz łiebie przyniołszy. *BudNT* *Hebr* 7/15[27].

βββ. *Bogom pogańskim* (1) :

Zwrot: »[komu] przynosić obiatę« (1): [*Bóg przez usta proroka do wiarołomnej Jerozolimy*]: Wgładłkich kámienioch potoku dział twoy/ te te łofem twoim/ wżákeł im lałá zalewkę/ y przynosiłás obiatę [*obtulisti sacrificium*]/ izali fię wtym kocham? *BudBib* *Is* 57/6.

γ. *Doręczać pismo* (9) :

Zwrot: »[od kogo do kogo] przynosić listy« (2): Tychże też czáfów niektorzy zacnieyfyzy w Iudzie częŝto ŝwe przefyłaŝy liŝty do Thobialzáf/ á záfie od Thobialzáf przynofzono do nich liŝty [*quae [epistolae] ... veniebant ad eos*]. *BibRadz 2.Esdr 6/17; BudBib 2.Esdr 6/17.*

αα. *Przedstawiać do wglądu, przedkładać* (7) :

przynosić do kogo (2): Wfzákóz dáiemy im moc ná Séymikách Powiátowych/ záf liŝty náŝzemi złożonych tego Státutu Litewfkiego ártykułów popráfwiáf/ y wedle potrzeby przyczyniáf albo wymowáf/ á do nas ná Séym Wálny Koronny przynofŝić *SarnStat 1062 [idem] 1191.*

przynosić przed kogo (1): A w Mázowfzu y ná pápiérze wymálowáné połožení onégo mieyfcaf [*tj. gruntu stanowiącego przedmiot sporu*] przed Sędziégo Woźny przynofŝi ábo Komornik *SarnStat 1284.*

przynosić skąd (1): A iuz byli niekthorzy iuz záf tych náŝzich omylnych wiekow poczęŝi kupczyć tim vrzędem Pánfkim [*tj. mocą rozgrzeszania*] y przywileie ná to niewiedzyeć ŝkáf przynofŝili. *RejPos 214v.*

Zwrot: »listy [= dokumenty] [komu] przynosić« (1): vftáfwiamy/ y téyże winie poddáné bydź ŝkáfzuiemy wŝytkié w obec y koždégo z ofobná [...]: ktfórzyby liŝty iáfkie przerzeczonym Conŝtituciam náŝzym przeciwné ofobam obcym albo tutecznym [...] przynofŝili/ y oné publikowáfli [*qui literas ... portarent, afferrent, et publicarent JanStat 198*] báfđ iáfwnie báfđ potáfiemnie *SarnStat 924.*

Przen (1) :

Zwrot: »list przynosić« (1): Ieŝli rzekáf/ Bog przez ludzie nas poŝyŝa: Niechże od ŝtáfrych koŝcielnych [...] liŝty y ŝwiáfdectwáf vkażáf. A ieŝli mowáf/ że ie ŝam P. Bog przez ŝie ŝáfmeo bez ludzi poŝŝaŝ: niechże iego pieczęć y liŝt/ to ieŝt cudáf przynofŝzáf. *SkarKaz 418a.*

ααα. *Dostarczać argumentów na podstawie tekstów* (1) : że piŝmem ŝ. rzeczy ŝwey dowodźić [...] chćiaŝ: y nie iednym tylko ŝwiáfdectwem/ ále iż czáfem miáfáf obfítáf y nátrzęŝionáf y opŝywfáfiaćáf/ miaŝ ie przynofŝić *CzechEp 138.*

δ. *Powracać ze zdobyczą [skąd]* (1) : Powieđzieli [*Luzytanie*]/ iż náŝ pan ná wŝytki ŝtrony morzáf wielkiego [...] rozeŝŝaŝ y rozŝyŝa ieŝczé ŝzukáf nieznáfiomych kráfni ŝwiáfu/ y pożytkow wŝelkich/ ŝkáf wielkie ŝkáfby przynofŝzáf *BielKron 449.*

b. *Przyprowadzać z daleka* (1) : Z cudzego kráfiu zwodźić niewiáfty do domu/ Czemuż táfáf ŝromoté czyniŝz rodu ŝwemu. Máŝożeŝ tu ŝáfŝiáfdek miaŝ okoŝo ŝiebie/ Ná gody rády ieđdżáf/ byŝyćby v ćiebie. Teraz ná tym weŝelu byŝo ich to proŝić/ ŝlubuięć záf to/ nie trzebáfby ŝadney przynofŝić. *ZbylPrzyg A2v.*

B. *Podmiotem jest zwierzę [co]* (3) :

przynosić komu (1): mieŝzkaŝ [*Eliasz*] w potoku Kierythŝkim/ ktory przy Iordanie. A (táf) krucy przynofŝili [*adferebant*] mu chleb y mieŝo ráno/ á w wieczor (táfieź) chleb y mieŝo *BudBib 3.Reg 17/5.*

przynosić dokąd (1): *Vertagus, Dicitur canis sponte in venationem exiens, praedamque domum referens* – Pies ktory z przirodzenia z wierza wŝapiwŝi do damio [*lege: domu*] przinofŝi. *Calep 1114a.*

przynosić skąd (1): ten kamieŝ rzeczon ieŝt orŝowy/ bo gdy orlicza chce iaycza znieć: ten Kamieŝ ŝamiecz przynofŝi z Indii y á podkŝada gi pod orliczę *FalZioŝ IV 48b.*

C. Podmiotem jest element anatomiczny ciała ludzkiego: przewodzić, rozprowadzać [co] (1) : kto by miał mdły wzrok [...] / w pułc tego łoku w nos á na wznak fię położ yż doydzie tam daleko do źitek ktore pochodzą od mozgu do oczu / przynofząc duchy ialne *FalZioł* I 13d.

2. Wprowadzać do jakiegoś kraju coś tam nieznanego lub niewystępującego; importować; afferre *Miech, Cn; apportare Mącz, Cn; deportare, ferre, importare Cn [co] (10) :*

przynosić do kogo [= dokąd] (5): Staphifagria. [...] TO ziele ieft wdalekich łtronach rołtące, ma ziarnka thrzygranowite ktore tu do nas przynofz [!] *FalZioł* I 143c, I 94c, 148d, III 25c; *MiechGlab* 63.

przynosić od kogo (2): od nas z Włoch (powiem prawdę) więcey niektorzy złego przynofzą / niż dobrego *GórnRozm* I3, I3.

przynosić na czym (żywotne) (1): Tąmże też ieft krolełstwo Melis przyległe / do ktorego wiele Soli przynofzą ná Wielbłędziech s Tągazy *BielKron* 450.

przynosić dokąd (2): *BielKron* 450; iż od nas z Włoch wiele fię do Polłki złych rzeczy przynofi / trzebaby y muńłtuki z tąmąd przynieś te / ktoremi we Włofzech wyłtęcki hámuią. *GórnRozm* I3.

przynosić skąd (5): ZInłzych krain do nas to [rołlinę wronie oko] przynofzą *FalZioł* I 94c; iż przynofzą do nas z Mołkwy ptaki iedne drapieżne, [...] Zowie ie Mołkwa Białozor *MiechGlab* 63; Stąmąd też [z wyspu *Hiszpana*] drzewo przynofzą ktore zową po Hiłzpánłku Gwáiákum / tym drzewem lekarze ludzi leczą *BielKron* 448v, 450; *Mącz* 313c.

3. Przekazywać jakąś treść słowami; afferre *Vulg, PolAnt, Modrz, Calep, Cn; apportare Mącz, Cn; inferre Vulg; perferre Mącz; dicere Calep (99) :*

a. Mówić; informować, powiadamiać; zdawać relację (24) :

przynosić co [= wyraz o znaczeniu ogólnikowym] (6): *OrzQuin* C3; [Chór do połańca przybyłego z wiadomościami:] Ale widziałżeś to łam / czyć piłal kto iny? (–) Pewné / prawdziwé rzeczy / odemnie widziáne Przynofzę. Nie przez liłty omyłné piłané. *ZawJeft* 12. *Cf przynosić co ku komu; »co nowego przynosić«, »do ucha przynosić«, »co wieści przynoszą«.*

przynosić co [= rodzaj wypowiedzi] (14): *RejZwierz* 34; *BibRadz Ioann* 18/29; *ModrzBaz* 139; przetołz nic o náuce z Cefarzem nie mowili / iedno ine potwarzy ná Athánážego przynofili *SkarŻyw* 389; *Causificor, causam dico, excusationem affero, recuso –* Wimowke przynofze. *Calep* 175b; *LatHar* 731; A ták Piłat wyłzedł do nich ná dwor y rzekł: Co zá żálobę przynoficie przeciw człowiekowi temu? *WujNT Ioann* 18/29 [*przekład tego samego tekstu BibRadz, LatHar*]; ktora [śmiałością heretycy] włzytkich ná woynę wyzywáią: chocia potym miałto dowodow łczyre kłamłtwa przynofzą. *WujNT* 860, 92. *Cf przynosić co przed kogo; »nowinę przynosić«, »wieści przynosić«.*

przynosić co [= przedmiot wypowiedzi] (4): *Caduceator, Herold /* Pofel ktory pokóy przynofy. *Mącz* 29b; A ták łłufznie s tych przyczyn ktore tu przynofzę / Miey mię zá wymowioną pilnie o to profzę. *HistLan* A3v; *GórnRozm* K. *Cf przynosić co do kogo.*

przynosić co do kogo (1): Ráda fię częłto łpowiadałá [...]. Przynofilá do nas tákie grzechy / ktorychelmy łobie niewázyli *SkarŻyw* 580.

przynosić co ku komu (1): To wszystko [tj. szafarstwo dobrami Kościoła] jeśli tak wypełniają, nikomu inemu nie przystoi z powinności dojrzeć, jedno WKM naszemu MP. Przetośmy ku WKM to przynosili, żałościwie się skarżąc, że to wszystko od IchM się nie wypełnia *Diar* 69.

przynosić co przed kogo (1): A biskup mu [chłopu, chcącemu się rozwieść, bo żona nie okazała się dziewicą] zaś powie/ ó błażnie opily/ Przychodzi to ná króle/ y wyłokie łtany/ A nieprzynofzą takich plotek przed kápłany *KochFr* 42.

przynosić komu (5): (nagł) Epáminundás Tebáńłki. (–) GDy fie przeciw Tebanom postronni broili/ Ludzie mu rozmaite wrołzki przynosili. Iedny złe powiedáli/ fortunne też drugie *RejZwierz* 34. Cf *przynosić komu skąd*; *Zwroty*.

przynosić dokąd (1): iakoż w Koronie [...] łzkodá bydź nie ma/ gdy fię Krol iáko gołpodarż domu nie przypátruie rzeczam/ ktore popráwy potrzebuią/ áż we dwie lećie/ kiedy káždy powiát ná Seym niedołatki y potrzeby łwoie przynoři? *GórnRozm* K.

przynosić komu skąd (1): Tákci też Połłowie náłzy niektórzy/ wráćią fye do nas/ [...] [powiadając] iedno to/ iż iuz po Seymie. Ale iáko Seym im z rąk wypadł/ álbo czemu co inégo nam z Seymu przynofzą/ á nie to/ po co od nas połłani bywáią/ tego powiedziéc oni nie vmieią *OrzQuin* C3.

Podmiotem jest tekst (1): Nihil certi audimus nisi quae rumor perfert, Nic pewnego nie słyszimy yedno co wieści połpolite przynofzą. *Mącz* 360c.

Zwroty: »nowinę, co nowego przynosić« [w tym: komu (1)] [szyk zmienny] (3:1): Obnuncio, Złą nowinę przynofzę *Mącz* 254c, 313c; *ActReg* 166; *Calep* 716a.

»[komu co] do ucha przynosić« (1): gdy pilnie nád tym piłmem siedział: po kilá nocy/ widział iego łługá Proklus/ człęká łtárego á bárzo powážnego [...] przy nim: á on mu piłzącemu do vchá coł przynoři. *SkarŻyw* 87.

»[komu] wieści przynosić; co wieści przynoszą« = *quae rumor perfert Mącz* (1;1): o którym [Turku] mi [królowi] częłte wieści przynofzą połłowie/ yż ná ten rok z wielkołścią ludu ma do Węgier przyćiągnąć *BielKron* 221; *Mącz* 360c.

b. Głosić, rozgłaszać; tu: sławić, oddawać słowami chwałę Boga i Bogu (15) :

Zwrot: »przynosić Jehowie, Panu (Bogu) [co = rodzaj i przedmiot wypowiedzi]« = *afferre Domino Vulg, PolAnt; dare Domino PolAnt* (9:6): przynořcie panu bogu czelć y chwałę imieniowi iego/ dawaycie panu bogu modłę w przybythku łwięthym iego. *WróbŻołt* 28/2; *Leop Ps* 28/2; Przynořcie Iehowie (o) plemioná narodłkie/ przynořcie Iehowie sławę y moc. *BudBib* 1.Par 16/28, 1.Par 16/29, *Ps* 28/1 [2 r.], 2, 95/7 [2 r.], 8; Przynořcie Pánu czelć y chwałę; przynořcie Pánu wyłławianie imieniá iego: daycie czelć Pánu *LatHar* 346, *Aaa6*.

c. Przekazywać wolę i naukę bożą (też fałszywie) (44) :

a. Boga (43) :

przynosić co [= wyraz o znaczeniu ogólnikowym] (8): *Leop Act* 17/20; *RejAp* 11v; *RejPos* 302 [2 r.], 240v; Ták też Kátholikom włłfna ielć [...] potępiáć nowe náuki y wiáry: y ktokolwiek przynoři co przeciwnego temu/ co raz przyęli/ mieć go zá przekłęctwo. *WujNT* 733, *Act* 17/20. Cf *przynosić co z czego*.

przynosić co [= rodzaj wypowiedzi] (31): Kftałt fłowá Bożego przynofłá Luteranowye/ fłowá Bożego nyepzynofłá/ yákož to poſpolicýe kácerze zwykli czynić *KromRozm I G2v; RejPos 241, 269v, 320; WujJudConf 156*; Ieden tylo prawdę ma y mowi/ á inni wŷyfcy fałż przynofłá y matáią. *SkarJedn 39, 29*; y chwaliá Páná Bogá/ wyfokie y nigdy niefłycháne/ y od wiela ludzi nierozumiáne y zákryte táiemnice niebiełkie/ piłmá ſwiętego y znáuki koſcielney/ ktorá Duch S. daie/ przynofłá. *SkarŻyw 583; SkarKaz 707a. Cf Zwroty.*

przynosić kogo, co [= przedmiot wypowiedzi] (4): *SkarJedn 322*; Luter y iego Miniſtrowie/ tegoli nam Chryſtuſa przynofłá y opowiadaia/ ktory báłwochwálſtwo z Niemiec wykorzenił? *SkarŻyw 520; SkarKaz 550a*; á iefli fię do innych obcych wiar/ y do innych Chryſtuſow fałżywych y próżnych/ ktore heretycy przynofłá/ vdaćie: y wy y krol wálz y z kroleſtwem wálzym poginiećie. *SkarKazSej 683a.*

przynosić co z czego (1): Gdzie [na których miejscach tekstu św. Augustyn] zgołá y łobie lámemu y inŷnym vcžonym [...] wierzyć nie każe w tym/ coby nie przynofłi z piłmá ſ. *CzechEp 136.*

przynosić do kogo (2): iednák w tych dwu rzeczách wŷyftko [co dotyczy ſług Koſcioła] fie zámyka/ áby głos Ewángeliey Kriſtuſowey prawdziwie do ludzi przynofłi/ y áby ſwiętoſćiami ſzáfowáli wedle rokázania Pánſkiego. *WujJudConf 156. Cf »słowo boże przynosić«.*

przynosić od kogo (1): Pátrzayže tu moy miły Krzeſćiańłki człowiecze/ iż gdy gdzye fłyzymy o wiernym poſle á ſzáfáru fłowá Bożego/ ktore ie nam práwie á prawdziwie przynosi od Páná náłzego/ że nic o to niedbamy/ że nie idzyemy do niego/ ábychmy fłucháli onych nieomyłnych fłow *RejPos 275v.*

przynosić komu, czemu (14): *RejPos 240v, 269v, 320; SkarŻyw 520*; Wiedział [Jeremiasz] iż zginąć mieli/ y pokutować nie mieli: y przeto im pewny dekret Bożki ná zgubę ich przynofł. *SkarKazSej 707a. Cf Zwroty, W przen.*

W połączeniu szeregowym (1): (marg) Omyłácze fłow y piłmá Pánſkiego. (–) Což wy záfię rzeczecie nieſzczęfni dudowie/ kthorzy opuſzczáiąc ſzczyry/ iáłny/ á prawdziwy głos they ſtráźliwey tráby niebiełkiej/ á co inŷzego ſwiáthu przynofłicie/ podawacie/ y opowiedacie/ álbo ná piłmie wydawacie. *RejAp 11v.*

Zwroty: »naukę [jaką] przynosić« [w tym: komu (1)] = doctrinam afferre Vulg (12): KromRozm I M3; SkarJedn 7; CzechEp 117; Haeretyki ktorzy náuki Kátholickiey od Apoſtołow podáney/ y po wŷytkim Chrzeſćijańſtwie przyiętey y záchowáney nie przynofłá/ zá wyklęte mieć [...] [apostoł] rofkázuie. WujNT 830, 31, 652, 2.Ioann 10; Czemuž nas dopiero [heretycy] wiáry vczyć chcą? Z iákiemi nowinámi idá/ nowego nam Chryſtuſá y nowá o nim náukę przynofłá? SkarKaz 550a, 241a [2 r.], 417b; SkarKazSej 681b.

»[komu] poſelſtwo przynosić« (3): y poſłá y poſelſtwo/ ieflićby iáká náukę ábo iákie ine poſelſtwo przynofł/ niźli iáko ie fłyzylz od Páná ſwego/ małz ie wzgárdzić *RejPos 121v; RejZwierc 5; WujNT 194.*

»słowo boże (a. ewanjelijej), ewanjelijá, wolá Pana przynosić« [w tym: komu (1), do kogo (1)] [szyk zmienny] (4:2:1): *KromRozm I G2v; RejPos 259v, 275v*; iż okrom koſcioła/ żaden prawdziwy náuczyciel [!] być żaden fłowá Bożego/ y zdrowey náuki przynosić nie może. *SkarJedn 7; Tego*

cząfu niektorzy z kościoła Rzymfkiego káznodzieie [!]/ łudzy Chryftułowi/ ięzyká łowieńfkiego/ łowo Ewánieliey S. Bulgarom [...] przynofząc/ krolá Burgarfkiego [!] y pány iego wiárą S. oświećili *SkarJedn* 218; *WujNT* 103, Yyyyy3.

»światu, na świat przynosić« [szyk zmienny] (2:2): *RejAp* 11v; ábychmy fie tych pilnie łtrzegli/ kthorzyby nam co inźzego ná fwiát przynofić ábo wymyflác mieli/ niźli ieft poftánowiono od Pána náłźego. *RejPos* 302, 259v, 302.

Szereg: »przynosić i (a) opowiadać« (4): Nie lękay fie Mária [...]. Wielkiey pociechy łowá/ [...] kthore ten fwięthy pofeł od tego fwięthego wyłokiego dworu niebiefkiego nam wźem przynofi: á pod ośobą tey fwięthey Pánny [...] wźemu fwiáthu opowiedác raczy. *RejPos* 269v, 240v; poimány był/ y ná frogie więzienie od Mořkiewfkiego poładzony/ o to/ iż iedność y pokoy Chryftułow ktory oni kácerřtwem zwáli przynofił y opowiedał *SkarJedn* 322; *SkarŻyw* 520. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

W przen (3) :

Zwrot: »do uszu przynosić« [w tym: komu (2)] = *inferre auribus Vulg* [szyk zmienny] (3): *Leop Act* 17/20; iż iedno ten ieft prawdziwy [poseł Chrystusa]/ kthory tobie do vřzu przynofi prawdziwe á w niczym nie zgwałcone á nie omylne łowá ie⁸⁰. *RejPos* 241; Możemyli wiedzieć co to ieft zá nowa náuká/ ktorą ty powiádał? Bo iákies nowe rzeczy przynofiłz do vřzu náłźych. *WujNT Act* 17/20.

αα. *O Chrystusie* (2) :

przynosić co [= rodzaj wypowiedzi] (1): A tak ten fwięty káplan á Pán miłofciwy Iezus Kryftus/ dla trzech przyczyn ieft napotrzebnieyřzym káplanem náłźym. Pirwřza przyczyná/ iż nam przynofi Ewányeliá fwięta/ przez kthorą nam obiawia wolá oycá wiecznego *LubPs* Z3v.

Zwrot: »przynosić [komu] pokoy« (1): Bo przynofi [Chrystus] boiáźliwym prawdziwy pokoy *SkarKaz* 203a.

β. *Bogów pogańskich* [co (= rodzaj wypowiedzi) od kogo] (1) : (*marg*) Pogáńcy zakonodawcy od bogow práwá przynofiłi. (-) Bozká fię powagá łczyćili/ gdy práwá piłáli/ iákoby ie od nich mieli. *SkarKazSej* 699b.

d. *Pisać tekst, zwykle przeznaczony dla kogoř; umieszczać w tekście* [co] (6) : Przywiodłemci Zuzánnę [tytuł utworu] po prořtu przybraná/ [...] Dar poprawdzye niewielki: lecz ia o to prořę/ Chuć moię więcey wważ/ nie to/ co przynofzę. *KochZuz ktv*; Nie ganię przeto áni Brzeřskiego ani Krakowfkiego tłumáczenia/ ále co mogę to teź ku chwale Bożey przynofzę/ á ktemu co mi Bog (choć wedle máłych dárow nie wiele) obiawić raczył/ wiernym podáię *BudBib* b3; *SkorWinsz ktv*.

przynosić dokąd (1): *RejPos* A3 cf *Szereg*.

Szereg: »podawać i przynosić« (1): iż W.K.M. rozmiłowawřzy fie tych tho poddánych swoich/ [...] rozmiłuielfz fie y thego ięzyká řwego przyrodzonego [...] y piřmá przezeń vczynionego. A gdy tho ludzye obaczác będą/ pilnie fie o tho řtárác będą/ iżby thego więcey do oyczyzny řwey/ ktorey iefth káźdy człek s cnothy řwey powinien/ podawać y przynofić mogli *RejPos* A3.

W przen (2) :

Zwrot: »do uszu [czyich] przynosić« (2): A dla tego ty pocieřzliwe łowá tego nieomylnego pořlá Páńfkiego [*Aniola Gabryjela*] tu łobie ná poczátku they fwiętey rořprawy řwoiey do vřzu náłźych

przynośimy *RejPos* 269v; Wiem ze takich frażdek do V m ufzu nikt nieprzynosi, ieno ia sam *KochList* nlb 2.

e. O tekście: zawierać, przedstawiać coś (10) :

przynosić co [= wyraz o znaczeniu ogólnikowym] (4): Co nam ten Pfalm przynosi pożytecznego. *LubPs* S4 marg. Cf *W przen Zwroty*.

przynosić co [= przedmiot wypowiedzi] (5): Enangelia [!] rofkołzy świeckie nie przynosi *MurzNT* 43v marg; *BielKron* 403v; Abowiem zakon Ípráwuie gniew/ y opowieda przeklęctwo. Lecź łáfkę y błogóśłáwieńftwo Ewángelia przynosi *WujJudConf* 79; *NiemObr* 9; *WujNT* Yyyyy3.

przynosić komu (3): *LubPs* S4 marg; Moźe to komu być dziwno/ dla czego Ewánielium Pána Chriřtuřowe/ ktore pokoy duchowny y wieczny ludźiom przynosi/ ná świećie zá łobą tákie rozruchy y niepokoie ciągnie? *NiemObr* 9. Cf »przed oczy przynosić«.

Zwrot: »przynosić z sobą [co = rodzaj wypowiedzi]« (1): Tyć wřzytki ine rzeczy zdało fię nam tu naprzod przełóżyć/ bacźąc iáko łá do tego włańnie naleźące/ przynofźąc z łobą ku wřzytkim ludźiám Krześciáńfkim nápominiánie/ áby ie wdźięcznie przyjmowáli *BibRadz* *3v.

W przen (4) : Boźe day áby wřzem przełóżonym tákie przypominiánie winřzowne bywáli/ á czuć fię w nich chćieli/ opuściwřzy wřzytki orátorye pochlebne/ ktore więcey iádu niź miodu przynofźą. *BielKron* 403v.

Zwroty: »[co komu] przed oczy przynosić« (1): Co nam ten Pfalm przed oczy przynosi. *LubPs* ee marg.

»[co] przynosić do uszu« [szyk zmienny] (2): Czo do vřzu nářzych napotrzebnieřzego ten Pfalm przynosi. *LubPs* P2 marg, V3 marg.

4. Powodowáć, sprawiáć; skutkowáć czymř; *praestare Vulg, PolAnt, Mącz; afferre Modrz, JanStat, Cn; facere PolAnt, Mącz; habere Mącz, Modrz; conferre, contrahere, ingenerare, parere Mącz; inferre Modrz; apportare, importare Cn* [w tym: przy podmiocie osobowym (17), przy podmiocie nieosobowym (143); *co*] (161) : Iako teź Agarik ma gorzkoć od przipalonej grubořci ziemney, A łlodkoć powietrźnoć przinofi. *FalZioł* [*7], V 57; Yáko tedy złe wychowánye nyepożythkow wyele w łobye ma/ ták zás dobre/ wyele dobrego przynosi. *GliczKsiąź* E7; Zá tákie rány řzkodliwe/ ktore łlepotę álbo chromotę/ álbo iáką inną włomnoć á ořzpecenie ćieleřne przynofźą/ Sędźiemu ma być płácono řzełć dźiefyát řzełágow *GroicPorz* k3v; A ieliby Literá ná mieyřtcu řzkodliwym byłá odnowioná/ kthora by iákie podeźrzenie przynofiłá/ táki łift ma być odrzucon. *GroicPorz* y3; *RejWiz* 57v; *Leop* 1.Tim 1/4; *BibRadz* 1.Tim 1/4; veritas odium parit, Prawdá gniew przynofi/ o prawdę fię ludźie gniewáją. *Mącz* 278b; Stipem confert haec res, Przynofi tá rzecz pieniádze. *Mącz* 416c, 247b, 461b; iź y inné řadzele/ gdy ie záplugáwią przynofźą gnićie y pádánię ćiáłá/ potrzebno teź o tym poráďić iákoby temu zábieźeć. *SienLek* 130v, 74v, 123; *GórnDworz* N3, Mm5; *RejZwierc* 114; *WujJud* 197v; *RejPosRozpr* c [2 r.]; *ModrzBaz* 107v; niemniéy ducia głowę rořpárzywřzy/ řen twárdy przynofi. *Oczko* 18v; *BielSjem* 32; Więťřzą řkáźę [!] przynofźą Miáłřtá niź napráwę. *GórnRozm* L4; bo *similes caufae, similes effectus* przynofźą *KochWr* 39; *Calep* 410a; *WujNT* 1.Tim 1/4; *WysKaz* 11, 17.

przynosić komu, czemu (87): Dobra wola wřzytko kraři/ Vczynkom wagę przynofi. *BierEz* N4; nie godowanie ani z niewiáły obczowanie, ani inřze rzeczy ktore ku godum przyleźą weřle żywotowi

przynożą ale mierne rozmawianie á fkromne tego czoż fie na godziech vkazuie vżywanie. *BielŻyw* 102; *MurzHist* F2; *Diar* 65; A ftáremu przynosi pocżciwość síwizná. *BielKom* Cv, *nlb* 4 [2 r.], B7; Iż będą między wámi fáłzywi vtzyćielowie/ [...] Tefz páná ktory ich odkupił prząc fie/ á łobie przynofząc prędkí vpad *KrowObr* 137v, 68v; *Leop* *A3v; Corká mądra łácno mężá doftáníe/ ále kthora plugáwie żywie przynofí fmętek oycu [*in tristitiam genitoris*]. *BibRadz Eccli* 22/4, *Eccle* 7/13; *BielKron* 81v; *OrzQuin* V4v; bo więc sthąd [z *guzów*] iné choroby pochodzą/ ktoré mu [*koniowi*] więc y śmierć łatwie przynofzą *SienLek* 186, 101; A Komety yzali kiedy nieprzynofíły wiele złego Polńce *LeovPrzep* a4v; ále píłmu widzímí fie że to przynofí powagę íákąś/ kiedy kto węźłowáćie/ á nie ták zbytnie łatwie píłze. *GórnDworz* F3; tedy tho łámo/ kiedy człówek ofobno íeft od tego kogo míłuíe/ wielką mu ciężkość á trápíenie przynofí/ íáko záfię bythność niewymowioną pociechę/ y rofkofz. *GórnDworz* Mm3v, C5, Ff8; *RejPos* 235v, 294v; *KuczKat* 145, 220 *marg*; *WujJud* 16 [2 r.], 42, Llv; *RejPosWstaw* [41³]v; *CzechRozm* 21v, 64v; wiele ich [*nacznionych praw i ustaw*] bywa ktore przez rok wniwecz fię obroczą/ á fędziom wielką przynofzą wátpłíwość/ gdy nie wiedzą częgo fię w fądzeniu naywięcey trzymáć máíą. *ModrzBaz* 97; Tych trzech rzeczy złączenie/ mowię/ mądrości/ obyczáíow fkomności/ y władności/ przynofí zdrowie Rzeczypołpolitey/ á rozerwáníe/ zarázę y fkázę. *ModrzBaz* 138, 10, 33, 57v, 77v, 100, 107v; *CzechEp* 64, 71; *Phil* K4, O; *OrzJan* 113; *LatHar* 58, 663; *KołakSzczęśl* C2; *SarnStat* 143; *SkarKaz* 579a, b; *CzahTr* [D]v; nie może nic dobrego od nich [*heretyków*] czekáć Rzeczypołpolita y kroleństwo káźde/ ktoremu oni pewną zgubę/ gđzie fię rozmnożą/ przynofíć mułzą. *SkarKazSej* 688a. Cf *Zwroty*.

przynosić u kogo (1): Bo łámi Slácheckiego ftanu ludźie [...] niebáwíą fię fprofnemí rzemíofłý/ ání teź zylkow tákich fzukáíą/ ktoreby v ludźi ohydzenie przynofíć mogły [*qui in odia hominum incurrant*]. *ModrzBaz* 40v.

przynosić czym [= *w jaki sposób*] (2): Záprawdę ná Rzeczypołpolítą naleźy/ tákowe wykłádcze [*prawa*] ná oftrowy dáłekie záfýłáć: ktorzí złým á przewrotným wykłádem wielkie zarázy dobрым obyczáíom przynofzą. *ModrzBaz* 100; á [*zgoda jest*] nalepfza między krolmí/ ktorzy wfzytkiemu śwíátu pokoy zgodą fwoią przynofzą. *SkarKazSej* 664b.

przynosić dokąd [= *komu*] (2): y rodzą fię Kátholící fynámí poftufzeńftwá. Bo fię go/ pocżawfzy od wíary/ w ktorey rozumu fwego odftępuíą/ wfzędzie vczą/ y dla tego fzczeńście do Rzeczypołpolitey przynofzą. *SkarKazSej* 687a. Cf »na śwíat przynofíć«.

Ze zdaniem dopelnieniowym [*w tym z zapowiednikiem: to*] (1) (2): A kiedy teź przypádníe [*wiatr*] z morzá zágníłego/ Tákże nam teź przynofí przyrodzenie íego/ Ze zágníłe powíetrze y niezdrowe będzýe *RejWiz* 149v; Tá míłofć ktora ná íáłńią wynidzie/ przynofí tho s łobą/ íż íednego ludźie/ páłcem łobie pokázuíą *GórnDworz* Cc5.

W porównaniu (1): Íáko ferce z namnieyfżey rány [*tj. najmniejsza rana serca*] śmierć przynofí: ták namnieyfze wíary wfzcerbienie wíarę Kátholícíą zábíjia *SkarKazSej* 675b.

Fraza: »lata przynofzą« = *coś wynika, następuje z upływem czasu* (1): Ale cí ktorzí nie íą w tym poftrodku [*tj. w najlepszym okresie życia – między młodością a starością*]/ máíą fie o to ftáráć/ áby niedofátki przyrodzone/ ktore łátá przynofzą/ ku dobremu nákierowáli. *GórnDworz* K3v.

Zwroty: »pociechę przynosić« [w tym: komu (4)] (5): *LubPs Hv; RejPos 276;* Więc to pociechy tobie nie przynosi? *ZawJeft 24;* Bo to nie puł rzeczy z Bogiem woynę wieść: y nie lądá fzcześnie/ w iego łáfkę znowu przyść: oná rzecz ferce trwoży/ á tá zásię niewyflowioną pociechę przynosi. *LatHar 158; SkarKaz 576b.*

»[komu] pomoc przynosić« (5): Dawid igráiąc ná hárfie przed Saulem/ nieco mu pomocy przynosił/ ná trapienie ktore cierpiał od złęgo [!] ducha. *Leop 1.Reg 16 arg; I tho opuchłym wielką pomoc przynosi: wfułz máchárzynę Kiernozią wespół y z moczem/ [...] SienLek 132; Oczko 23v; Tey [tj. głowy] bol gdy ná mię nákrętno przypádnie/ Niewiem bych to mógł wypowiedzieć Inádnie/ Iákowa męká/ iáka tefkność będzie/ Ktora od wierzchu rozbiega lie wszędzie. [...] Wfzyłtko vraża cokolwiek od wieku/ Pomoc przynosi y zdrowie człowieku. RybGęśli D; WysKaz 39.*

»pożytek (a. użytek) przynosić« [w tym: komu, czemu (16)] = *facere utilitatem PolAnt; habere utilitatem, praestare quaestum Mącz; afferre a. habere commoditatem Modrz [szyk zmienny] (29): KrowObr 132 marg, Rrv; Wfzyfcy fię záfwdáią zá lud ktory im nic nie mógł być pożyteczen áni pomocen/ y żadnego pożytku nie przynosił BibRadz Is 30/5; pozwalamy im też fpolnych śmiechow miernych á wćiwych/ iakowy był Lacedemończykow w proznowaniu zwyczáy. A co za pożytek ty takowe rzeczy przinofá/ wżywoćie Licurgufowym opifano ieft. KwiatKsiqz P2v, G4; Mącz 151a, 419a; [wiara bez miłości] ieft práwie/ thák iáko pińmo poświadcza/ iedno iáko miedzyány brzęk/ kthory tylko iż fłuch podawa do wfzu náfzych/ á żadnego nam inego pożytku nie przynosi. RejPos 307, 276; RejPosWiecz³ 98v; Ná ofáték ten pożytek przynosi nam Spowiedź: iż gdy fye Káplánowi fpowiádamy/ nie tylko tám porádá iego y pobożnym nápominánim bywamy rátowani: ále też [...] BiałKat 378v, 316; KuczbKat 140 marg, 165, 235 marg; Pokoy káždemu przynosi pożytki RejZwierc 227v; WujJud 86, 140, 185v; WujJudConf 250; CzechRozm 262; Politią zowá/ tę Rzeczpośpolitą ktora wiele ofob rządzi [!]/ w ktorey vrzędy y doftoyności zá fpolnemi głofy y zezwoleniem mnoftwá ludzi dawáią [...]: co iż przynosi wielką wćiwość y pożytek pośpolity [*quod cum fiat ad honestatem et publicam utilitatem*]/ przeto tákowego páńftwá ábo pánowania fpofof/ [...] zowá Rzeczápośpolitą. ModrzBaz 3v, 22v, 81v, 83, 120; iż thych rzeczy pomoc ná rozumie á rozfádku ludzkim fye záfádzilá/ przeto mniéy czáfem wżytku chorobam/ niželmy fye fpodziewáli/ przynosi. Oczko 2; SkarKaz 513a; Mądry/ gdy co nie kmyśli/ wtái to w domu: Co pożytek przynosi/ nie tái nikomu. GosłCast 36.*

»skutek przynosić« (1): że nád dobre przykłády nic nie bywa fkutecznieyfzego: á tym wiefzy fkuthek przynofzá/ im fobie wiefcey ony wáżá ktorzy tákowe przykłády s liebie podawáią. *RejPosWstaw [41²].*

»z sobą, za sobą, w sobie przynosić« = *secum afferre Modrz [szyk zmienny] (12:1:1):* O iákofz thedy tho żywothne á prawdziwe pińmo fwięthe ieft/ kthore nam thák z fobą wiele dobrego/ ná koniec y żywot wieczny przynosi? *Leop *Av; Rerum omnium sacietas vitae facit sacietatem, Wfzelákich rzeczy doftátek przynosi s fobą żywotá ftażenie. Mącz 369b; GórnDworz Cc5, Hh4v; KuczbKat 155, 325; Naydziefz też w drugim kráiu iż ledá krzywdá ták będzie powážna/ coby iá mógł kilkiem fłow odpráwić/ wnet iuz páncerze fzoruiá/ [...] áby iedno zwyczáiowi dofyc wćzynić. A by lie o tym piác miáło iáko to ieft rzecz fzkodliwa/ y co w fobie przynosi/ y ku iákitemu kończowi przychodzi/ wieleby czáfu wziąć to mułiáło. RejZwierc 16v; WujJud 240; CzechRozm 265v; ModrzBaz 56v; NiemObr*

12; *SarnStat* 126; *CiekPotr* 30; Długóż kupczyk niepewnémi Háńby będziecie fwoiémi? Skrótny oddawfzy czas márnny rofkołfzy/ Ktora zá fobą wieczny žal przynofní *GosłCast* 41.

»przynofní szkodę, co szkodliwego« [*w tym: komu, czemu (10)*] = *perniciem afferre Modrz; afferre iacturam a. nocumentum JanStat (14:2)*: *Nocuus*, Szkodliwy/ co fzkodę przynofní. *Noxius idem. Mącz* 248d; *SarnUzn G3v marg*; Gdy koń wodę zátrzymá/ wielką mu fzkodę przynofní/ gdy go nieopátrzą. *SienLek* 173; *GórnDworz* L13; *RejZwierc* 72, 147; *CzechRozm* 265v; *mnimáią áby to bogáctwu á fłáchectwu należało/ nic nieumieć/ á pífmá nieznáć. Ktora rzecz poniewáz przynofní fzkodę Rzeczypofpolitey/ ktoż kiedy ftárał fię o to/ áby z Rzeczypofpolitey ten obyczáy wyrzucono? ModrzBaz* 141v, 104; *SkarŻyw* 292; Przynofní zbytnia vfność przerażliwe Szkozy. *GrabowSet* Y2; *widzę/ że nie vważálf/ co zá fzkody przynofnzá niezgody domowé: áni rozumiełf/ iáko to wielka pomoc nieprzyiácielowi OrzJan* 29; *SarnStat* 343, 752, 824, 1271.

»fwiátu, na fwiát przynofní« [*szyk zmienny*] (2:1): O bezecne fákomfstwo/ o márna zazdrofci/ Coż to dwoie przynofní ná fwiát dziwnych zlofci. *RejWiz* 174; *RejPos* 322; *SkarKazSej* 664b.

Szereg: »przynofní albo (i) przydawáć (*a. podawáć*)« [*szyk 1:1*] (2): *Ingenerat praecipuum quendam amorem in eos qui procreati sunt, Przynofny álbó przidawá ofobliwá miłość przeciwko tym. Mącz* 143d; *LatHar* 663.

W przén (3) : Bo iáko w rzeczách potocznych/ mádry á długi rozmyfł/ nie máło fwiátá podáie y przynofní temu/ ktory cokolwiek przed fię bierze: ták y w duchownych toż wláśnie bywa. *LatHar* 663.

Zwoty: »przynofní przed oczy« = *sprawiáć wrazenie* (1): *Thákież teź w turnieiu/ w gonithwie/ w máfzkárech/ fwietne á dobrze zláczone bárwy/ máią w fobie gráciá/ y przynofnzá przed oczy ludzkie/ czoś żywego/ á wesołego. GórnDworz* L7v.

»uszom przynofní« (1): *A tákowe [słowo boże] iuż nie tylko vfzom twoim ábo fercu twojemu pociechę ábo iáki pożythek przynofní RejPos* 276.

5. *Decydowáć o ludzkich losach; dawáć, zsyłáć (o Bogu i innych mocach niezaleźnych od człowieka); afferre Mącz, Modrz, Cn; dare PolAnt [co] (4) : [Bóg] iefci mocna obroná/ [...] á rátkud od vpadku. Wywysfza ku dobrej myfli/ oczy oświecá/ lekárftwo przynofní/ ktemu żywot y błogofláwienie. BudBib Eccli* 34/19.

przynofní komu, czemu (3): [*Spálem*] *Alić z twará wesołą ftánał máz przedemná/ W rękách lutnię trzymáiąc [...]. Odlož boiáźń/ rzeczé mi/ [...] Dowcip ludziom przynofnzę/ dálem go teź tobie. Ia Apollo/ zdrowie fwe gotowem póložyc Przy cnym domie Sápiehow SapEpit* A2. *Cf Zwrot.*

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): *Bo fie rodzi gniewliwy/ rodzi fie pokorny/ Rodzi fie ieden proftak/ drugi záfię dworny. To wfzytko przyrodzenie á czáfy przynofnzá/ Ze fie ty obyczáie w rozności roznołzá. RejWiz* 117.

W porównaniu (1): *iáko fwiátło sfoneczne wielkie á niewymowne pożytki ludzkiemu żywotowi przynofní [commoditates affert vitae mortalium]: ták y prawdá gdy z ciemności błędow wychodzi/ bárzo wielkimi dobrodzieyftwy obdarzá y ozdabia rzeczy człowiecze y Bołkie ModrzBaz* 2.

Zwrot: »pożytki [czemu] przynofní« (1): *ModrzBaz* 2 *cf W porównaniu.*

6. *Obradzáć, wydawáć plon; afferre, referre PolAnt, Vulg; ferre PolAnt; producere Mącz [co] (46) :*

przynosić komu, czemu (żywotne) (2): *KochPs* 3; Tu wŹytko z Źiemie [zwierzęta] máią iák od mátki/ Tu im przynoŹi ták hoyne doŹtátki/ IŹ im ná łądzie koło gniázdá obrok RodŹi fię co rok. *KlonFlis* C.

W porównaniu (1): Táki [tj. pełniący boskie przykazania] podobien będzie drzewu porzęcznemu [= rosnącemu nad rzeką]/ Które przynoŹi co rok owoc pánu Źwemu: LiŹcia nigdy nie tráćac *KochPs* 3.

Zwroty: »nasienie przynosić« (1): Semento, semen produco, Nafienie dawam álbo przynofzę. *Mącz* 381c.

»przynosić owoc« = *fructum ferre PolAnt; afferre fructum Vulg; fructificare Modrz* [szyk zmienny] (7): Bo Źiemia/ łama s Źwęgo pochopu owoc przynoŹi/ Náprzod trawę/ potem kłos/ potem téŹ łpełné zboŹe w kłóŹie *MurzNT Mar* 4/28; w poŹrzod vlíce miáfta tego/ z obuŹtron rzeki/ byŹo drzewo Źywotne/ kthore przynofiło dwánaŹcie owocow: ná káŹdy miefiąc rodŹac owoc Źwoy *Leop Apoc* 22/2; *RejAp* 187v; iáko polá/ ktore chocia bywáią łáme przez Źię zprzyrodzenia płodne/ ále ábo owocu Źadnego nieprzynofzą/ ábo niepotrzebne Źielká rodŹą/ ieŹli ich oracŹ łpráwá dobrá niewypráwi *ModrzBaz* 8v; *KochPs* 3; *WujNT Ioann* 12/24[25]; Tá k ná potomne cŹáfy Iábłóń záchowána/ CŹęŹto od Ogrodniká zá niepłodná miána. Przez wiele fię lat y Źim na owoc zánoŹi/ LecŹ gdy łtátecznie pocŹnie/ koŹtowny przynoŹi. *SkorWinsz* A3.

»przynosić poŹytek [= *plon*]« [szyk zmienny] (2): ieŹli Źiárno pŹzeniczne/ padwŹy ná Źiemię nieobumrze/ łamo trfa: á gdy obumiera/ wielki poŹytek przynoŹi *SkarŹyw* 384 [*Ioann* 12/24; przekład tego samego tekstu] 368.

»przynosić z siebie« (1): VkaŹał mi potym rzekę iálná wody Źywey [...]/ á po obie łtronie rzeki łthály drzewá Źywotá ktore przynoŹiły s łiebie dwánaŹcie owocow/ ná káŹdy miefiąc wydawáiące owoce s łiebie *RejAp* 187v.

Przen; w przypowieŹciach Nowego Testamentu, w objaŹnianiu i w nawiązaniach do nich (35) : A cię zafię łą ktorzy w dobrá Źiemię nafienie przymuią/ [...] thák iŹ iedno Źiárno przynoŹi trzydŹieŹci/ drugie łeŹŹdŹiefiąt/ trzećie łto. *BibRadz Mar* 4/20.

przynosić komu [= *Bogu*] (3), *czemu* (1): ktory powŹtał z martwych/ ábyŹmy owoc przynoŹili Bogu. Abowiem gdyŹmy byli w ćiele/ namiętnoŹci grzechow/ ktore byŹy przez zakon/ płuŹyły w członkách náŹnych/ áby owoc przynoŹiły Źmierci. *WujNT Rom* 7/4-5. Cf »poŹytek przynosić«.

Zwroty: »owoc przynosić« = *fructum afferre a. referre PolAnt, Vulg; fructum ferre PolAnt; fructificare Vulg* [szyk zmienny] (28): IA ieŹtem winná macica práwdŹiwá/ a ociec mói winiárzem ieŹt/ WŹelkąc latoroŹł/ ktorá wę mnie owocu nieprzynofi przec odyimuie/ a wŹelką ktorá owoc przynoŹi oczyŹciá aby więŹy owoc przynoŹiła *MurzNT Ioann* 15/2, *Matth* 13/23, *Mar* 4/20, *Ioann* 15/5; Iam ieŹt winna maćicá/ á wy ieŹteŹcie latoroŹle/ kto mieŹłka wemnie/ a ia wnim ten przynoŹi owoc wielki [*Ioann* 15/5] *KrowObr* 59v; *BibRadz Mar* 4/20, *Luc* 8/14, 15; *RejPos* 62v, 172; Abowiem Źilá ieŹt w tey máćicy/ to ieŹt w Pánie ChriŹtuŹie latoroŹli/ ktore owocu dobrych vcŹynkow nie przynoŹą/ chociaŹ przez wiárę wŹczepieni łą weń *WujJud* 100, 232v; A ná Źiemię dobrá poŹiany/ ten ieŹt co łłowá łłucha y rozumie/ ktory wie/ owoc przynoŹi y cŹyni *BudNT Matth* 13/23; DoŹyć vcŹynienie tákie tám zálecono/ kiedy [...] v MáttheuŹá S. owoce godne pokuty Źwiętey przynoŹić/ y v S. Páwłá członki niepráwoŹci łłuŹące/ ná cnotliwe poŹtepkę y łpráwy obráćac w obudwu TeŹtámenćiech BoŹkich roŹkazano. *LatHar* 109; Setny owoc przynoŹą pány y pánicy Bogu poŹwięceni: á gorący w

miłości Bożej. *WujNT* 56; Obącz/ iż kościoł y Ewángelia Páná Chrístułowá iuż ná on czás byłą ná wŕzytkim świece/ y co dzień to wiécy roflá/ pomnażáá fię y owoc przynośiá. *WujNT* 696, *Matth* 13/23, *Mar* 4/20, *Luc* 8/14, 15, *Ioann* 15/2 (12).

»pożytek przynosić« [w tym: komu (2)] = *fructum afferre PolAnt, Vulg* [szyk zmienny] (6): Wtymci iest vwielbion ociec mói/ abyście wy obfity pożytek przynośili/ i s ftaliście się mojmi vczniami. *MurzNT Ioann* 15/8; *Leop Matth* 13/23; A kthore [ziarno] páda miedzy ćirnie/ tedy ci fá/ ktorzy ácz pilno flucháią/ ále pracámi o bogáctwyech á rołkoŕzy fwiátá thego/ myflac o nich/ zátłumiáią ie/ á nie przynoŕzą pożytku. *RejPos* 62v, 62; *WujJud* 68v; Gdyż y Páweł/ y on rozboynik/ ktory z *Christufem zawięszony był* mielić przedtym w łobie kákołe/ niź vwierzyli: y dlatego ná on czás wyćięte nie były/ [...] bo potym pożytek Bogu przynośili. *CzechEp* 39.

»przynosić z siebie« (1): Thák iáko łam Pan ná tháką márną á fproŕną gałás dekret vczynić raczył/ iż ma być precz odciętá y w ogyeń wrzuconá/ kthora nie przynośi á nie okázuie pięknych owocow s łiebie. *RejPos* 172.

7. Narzucać konieczność czegoś; wymagać, pozwalać (o okolicznościach) (3) :

przynosić co (1): [Bóg] ze wŕzytkimi łie rowno obchodzi [...]. A nie tylko Bog/ ále y oni ludzie powáżni pogáńscy thedy łynom/ áni dziewczkam/ áni łiołtram/ áni brátom nigdy nie przepuŕzczáli/ iedno co cnotá przynośiá tego záwždy vżywáli. *RejZwierc* 147v.

Frazy: »jako czas przynosić będzie« (1): tedy zá rádą pánów Rad oboygá Páńłtwá/ iáko czás y potrzebá Rzeczypołpolitéy przynośić będzie/ powinni go [sejm walny koronny] fkládác będziemy. *SarnStat* 30.

»jako potrzeba przynosi« (2): záchowánię wierności tym mocnieyłzé nád Práwá przyrodzoné łie słtawa: gdy życzliwość páná zwierzchniego przeciwko poddánym łwym ták łie pokázuie: iáko ich potrzebá y poczćiwość y przypadki połpoliće przypadájące zá czáłem przynoŕzą [*uti eorum necessitas ... creditur pro tempore et in futurum exposcere JanStat* 23] *SarnStat* 908, 30.

8. Nabywać, osiągać [co czym] (1) :

Zwrot: »przynosić sobie« (1): że káždy wiárą łwą przyymuie y przynośi łobie/ áłbo przywłáŕzcza wiárę Kriřtułowę/ gdy łyłzy Ewángeliá: y gdy Swiátości vżywa. *WujJudConf* 244.

Szereg: »przynosić albo przywłáŕzczać« (1): *WujJudConf* 244 cf *Zwrot*.

9. *Wynosić w wyniku przeliczenia na inne jednostki; implere Mącz* [ile czego] (4) : Mille passus/ Tyłiac Kroków przynośi/ máłem czini godźinę drógi. *Mącz* 221c; Talentum, Wagá ołiegáyaca w łobie łześćdzięłiat minas które práwie yáko w kól przinoŕzą łiedm łet koron Fráncuskich *Mącz* 438d, 304d.

przynosić na czym [= w odniesieniu do czego] (1): Uncia, Dwánałta część funtu/ hoc est assis, pondi, librae, minae, haec enim unum sunt, to yełt/ dwánałta część cáłey łztuki włzelákich rzeczy/ ná funcie przynośi ták wiele yáko dwa łóty. *Mącz* 502b.

10. *Konstrukcje z podmiotem oznaczającym czas: co się zdarza, wydarza się wtedy; apportare, ferre Mącz; afferre JanPrzyw* [w tym: co (5)] (6) : Quae fert adolescentia, Co młodzieńłtwo przynośi áłbo yáko łie połpolicie młodym ludzióm przigadza. *Mącz* 121d.

Fraza: »czas przynosi (a. czasy przynoszą)« = *tempus fert Mącz; tempora afferunt JanPrzyw* (3): Lecź czás wŕzytko przynośi/ s czáłem wŕzytko ginie *RejZwierc* 65; Ita tempus fert, [...] Ták czás przynośi.

Mącz 121d; Ku wieczney pamięci. Gdyż rzeczom cząfy itarosc przynofzają/ które zá wielkością lat dziwnieyſzé y ſwiętſzé bywáią miáné *SarnStat* 941.

Zwrot: »przynosić z sobą« = *apportare secum Mącz* (2); *Mącz* 313c; káždy wiek człowieczy kładąc w náſzę głowę/ ine/ á ine mylli/ przynosi s łobą/ y to co chwalić/ y to czo gánić może. *GórnDworz* K3.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (3) : Adfero seu Affero, Przynofzę *Mącz* 122b; Profero, Wynofzę/ Przynofzę/ Powiedam yawnie/ Roſciągam ſie dáley. *Mącz* 124a.

Zwrot: »pokój przynosić« (1): Pacifer, Pokóy dájący/ co pokóy przynosi. *Mącz* 285b.

Formacje współrdzenne cf 1. NIEŚĆ.

Cf **PRZYNOSZĄCY, PRZYNOSZENIE, PRZYNOSZON**

ZCh